

Verkiezingsprogramma

CDA-Oldenzaal

Lokaal denken met Hart voor Oldenzaal

2018 - 2022

Voorwoord

Met trots presenteren we dit CDA-verkiezingsprogramma 2018-2022. En fijn dat je ons verkiezingsprogramma wilt lezen!

We hebben dit programma opgesteld door de afgelopen jaren goed te luisteren naar wat mensen, organisaties en verenigingen in Oldenzaal ons te vertellen hebben. Eén van de hoogtepunten daarin was onze zogenoemde “Boeskool 100”, waarin we in Stadstheater de Bond aan een kleine 100 Oldenzalers hebben gevraagd om mee te denken over de inhoud van ons verkiezingsprogramma. Deze Boeskool 100 heeft bewezen een modern en eigentijdse manier te zijn om goede standpunten uit Oldenzaal op te halen, bij zowel jong als oud. Het resultaat van alle inbreng van de afgelopen jaren vindt je – gezien door de CDA-Oldenzaal-bril, terug in dit verkiezingsprogramma.

Oldenzaal is een stad om trots op te zijn. Oldenzaal is het “Stedke van Plezeer”, en dat willen we graag zo houden, nu en in de toekomst. We hebben uitstekende kandidaat raadsleden die staan te trappelen om aan de slag te gaan. Versterken van wat we hebben en uitbouwen daar waar we kansen zien voor Oldenzaal! En het liefst vanuit een bestuurlijke positie. Wij hopen dat we ook in 2018-2022 weer onderdeel zijn van het college. Daarvoor is het wel noodzakelijk om zoveel mogelijk stemmen te verzamelen.....!

Spreekt het jou aan hoe het CDA-Oldenzaal te werk gaat en waarvoor het CDA-Oldenzaal staat? Stem dan op één van onze CDA-kandidaat-raadsleden bij de komende gemeenteraadsverkiezingen in 2018.

CDA-Oldenzaal: Met hart voor Oldenzaal en oog voor mensen!

Een hartelijke groet van:
de leden, kandidaat-raadsleden, raadsleden en het bestuur van het CDA-Oldenzaal

Dichtbij de Oldenzalers

De afgelopen vier jaar is de gemeentelijke organisatie steeds verder getransformeerd naar een serviceorganisatie. De gemeente is klaar voor een volgende stap. Dat vraagt een andere manier van denken en doen van zowel de politiek als de ambtelijke organisatie. De overheid zit niet per definitie aan het stuur en zeker niet alleen. We luisteren met een open oog en oor naar de Oldenzaalse samenleving. Zo ontdekken we wat in de samenleving leeft en belangrijk is. Het instellen van een jeugdraad is daarvan een goed voorbeeld.

De vraag hoe we iets mogelijk kunnen maken, is belangrijker dan de vraag hoe we iets kunnen voorkomen. Openheid, transparantie en duidelijke en eenduidige communicatie blijven dan sleutelbegrippen.

Om inwoners van onze stad werkelijk de kans te geven invloed uit te oefenen, veranderen we de werkwijze van het politiek forum. Bij voorkeur gaan inwoners en politiek echt met elkaar in gesprek.

Uiteindelijk blijft de politiek de plek waar de keuzes gemaakt moeten worden tussen de verschillende belangen van de inwoners van Oldenzaal, het algemeen belang en de betekenis van landelijke regelgeving. Bij dat laatste kunnen we als onderdeel van een landelijke partij gebruik maken van onze contacten met de provincie, het Rijk en Europa. Het CDA-Oldenzaal is een lokale partij met een landelijk en Europees netwerk.

Een gemeente werkt samen met een groot aantal maatschappelijke organisaties, andere gemeenten, de provincie en de Rijksoverheid. We leven niet op een eiland. Samenwerking lokaal en regionaal heeft voor het CDA-Oldenzaal een nadrukkelijke meerwaarde.

Kortom, CDA-Oldenzaal wil:

- **Inwoners aan het stuur!**
Iedere inwoner van Oldenzaal moet op een laagdrempelige manier mee kunnen denken over onderwerpen die ze van belang vinden.
- **In verbinding met inwoners!**
Tijdens politieke avonden en het overleg met de jeugdraad gaan we met onze inwoners in gesprek. Bij voorkeur op locatie.
- **Communicatie moet beter!**
Communicatie is gericht op samenwerken en luisteren. Communicatie is eerlijk, open, transparant en duidelijk. Processen zijn kort en duidelijk voor onze inwoners en niet bureaucratisch.
- **Oldenzaal werkt samen in de regio!**
Samenwerking wordt gestimuleerd en actief opgezocht. Uitwisseling van mensen en kennis om expertise binnen te halen of aan anderen te leveren hoort daarbij. Oldenzaal wil voortrekker en smeerolie zijn in de Twentse samenwerking.
- **CDA stelt lokaal belang voorop!**
In het belang van Oldenzaal onderhouden we goede contacten met de CDA vertegenwoordigers in andere Twentse gemeenten, de provincie, de Rijksoverheid en Europa.

Een veilig Oldenzaal

Veiligheid is een basisbehoefte in een sterke samenleving, waarin mensen zich thuis en geborgen voelen. Dit geldt te meer voor gezinnen met kinderen en ouderen. Een positieve sociale controle, het feit dat inwoners van Oldenzaal in buurten en wijken op elkaar en elkaars eigendommen letten, is van groot belang voor het “je veilig voelen” in je eigen leefomgeving. Aandacht voor elkaar!

Verminderen van criminaliteit in Oldenzaal is waar wij ons op richten, onder andere door het inzetten van meer wijkagenten. Criminaliteit heeft impact op het slachtoffer, diens directe omgeving en het veiligheidsgevoel in Oldenzaal.

Ook thema's als verkeersveiligheid en een veilige schoolomgeving zijn voor ons van groot belang! De laatste jaren heeft het CDA-Oldenzaal onveilige verkeerssituaties, zoals de mini-rotonde op de Burgemeester Wallerstraat, onder de aandacht gebracht en met resultaat! Wij gaan hier onverminderd mee door en pleiten voor een structurele vergroting van het budget op deze gebieden.

De inzet van buurtpreventie in de vorm van buurtapps vergroten het veiligheidsgevoel. De gemeente Oldenzaal attendeert bewoners op de mogelijkheid hiervan en helpt bewoners met het opzetten van buurtapps. De taak van buurtpreventie is het signaleren en melden van overlast of verdachte situaties, zodat de politie in actie kan komen daar waar nodig.

Oldenzaal mag trots zijn op een sterke betrokkenheid van vrijwilligers. Het CDA-Oldenzaal wil dat de gemeente hierin faciliteert door o.a. te pleiten voor het gratis maken van een VOG (verklaring omtrent gedrag) voor alle Oldenzaalse vrijwilligers.

Kortom, CDA-Oldenzaal wil:

- **Budget verkeersmaatregelen structureel omhoog!**
Voldoende budget om onveilige verkeerssituaties direct aan te pakken. Onveilige situaties in de buurt van scholen, speeltuintjes en woonlocaties voor oudere inwoners hebben prioriteit.
- **Veilige schoolzones rondom iedere school!**
Verkeerssituaties rondom scholen zodanig inrichten dat kinderen veilig naar en van school kunnen gaan.
- **Strenger handhaven van toegestane snelheid, specifiek bij schoolzones en in de wijk!**
In veel wijken in Oldenzaal wordt vaak te hard gereden. Door strenger te handhaven worden de overtreders aangepakt.
- **Buurtapps in elke straat!**
Inwoners, politie en gemeente blijven met elkaar in gesprek over de veiligheid in de buurt.
De gemeente stimuleert bewoners met de inzet van buurtapps om het veiligheidsgevoel te vergroten.
- **Wijkagent zichtbaar in de buurt!**
Mensen zelf vormen de basis voor veiligheid en leefbaarheid. De wijkagent draagt bij door een actieve rol aan te nemen.
- **Gratis VOG!**
Gratis verstrekken van een VOG door de gemeente Oldenzaal aan Oldenzaalse vrijwilligers.
- **Klantvriendelijk handhaven!**
Handhaven doen we op een verantwoorde en klantvriendelijke manier om samen leven in goede banen te leiden. Handhavers worden daartoe opgeleid en begeleid.

Wonen & leven in Oldenzaal

Wij zijn trots op Oldenzaal, omdat het er fijn wonen en leven is. Dat moet ook zo blijven. Wat nu al goed gaat willen we behouden. We blijven scherp kijken naar wat beter kan. Wij willen het voorzieningsniveau van Oldenzaal optimaal houden voor alle leeftijden, zodat Oldenzaal ook in de toekomst aantrekkelijk blijft om te wonen! Leven in een aantrekkelijke, veilige en duurzame woon- en leefomgeving vinden wij essentieel. Dat kan niet zonder betrokkenheid, zeggenschap en inzet van wijkbewoners. Hoe dit eruit komt te zien wordt medebepaald door Oldenzalers zelf. De gemeente steekt hierbij de helpende hand toe door per wijk en zelfs per straat budgetten beschikbaar te stellen.

Samen met de buurt wordt bekeken hoe deze ingericht en onderhouden wordt op een niveau dat Oldenzaal waardig is. Biodiversiteit is nodig maar dit hoort niet op de stoep.

Voet- en fietspaden blijven goed begaanbaar ook met scootmobiel, rolstoel en rollator.

Prioriteit voor routes rondom zorgcentra en vandaar naar het kernwinkelgebied verdienen prioriteit.

De bezuiniging op het openbaar groen heeft niet geleid tot het gewenste resultaat, maar tot onoverzichtelijke verkeerssituaties, overwoekerde voet- en fietspaden die niet meer toegankelijk zijn.

Bomen, struiken, maar ook gras worden zodanig onderhouden dat er geen gevaarlijke situaties ontstaan.

Kortom, CDA-Oldenzaal wil:

- **Investeren in onderhoud openbaar groen!**
Omvorming van het openbaar groen heeft ook geleid tot onveilige situaties, overwoekerde voet- en fietspaden en onaantrekkelijke toegangswegen en wijken. Een verstoord straatbeeld!
- **Buurtonwikkeling samen met inwoners!**
In de Oldenzaalse buurten zijn de inwoner aan zet om in hun eigen woonomgeving gezamenlijk plannen en keuzes voor hun buurt te maken. Denk aan uitbreiding van onderhoud en/of aanpassingen ter verhoging van de veiligheid en toegankelijkheid. De gemeente Oldenzaal helpt door budget en/of menskracht beschikbaar te stellen.
- **Meer comfort voor bezoekers binnenstad!**
Gratis bewaakte fietsparkeren krijgt een permanente plek gecombineerd met meer oplaadpunten voor E-bikes en elektrische auto's. Bewegwijzering naar parkeervoorzieningen (fiets en auto) wordt verbeterd. Er komen openbare toiletten in de binnenstad en bij het station.
- **Verdere verbetering van afvalscheiding!**
Scheiden van afval moet ook voor bewoners van appartementen mogelijk zijn. We willen de mogelijkheid onderzoeken het gratis quotum bij het afvalbrengpunt terug opnieuw in te voeren en of de oranje container vaker geleegd kan worden. We moeten alert inspelen op nieuwe ontwikkelingen!
- **Bomen in de stad. Bomen verfraaien de stad, bezorgen geen overlast!**
Bomen zijn de longen van de stad en maken de leefomgeving mooier. Door goed onderhoud voorkomen we onveilige situaties en voorkomen we de vermindering van de opbrengst van zonnepanelen en belemmering van lichtinval in woningen.

Maatschappij in beweging

Inwoners nemen steeds vaker zelf het initiatief voor verandering. Het CDA-Oldenzaal wil dat de gemeentelijke overheid burgerinitiatieven stimuleert, faciliteert en ondersteunt. Logisch toch dat een overheid zijn inwoners alle kansen en mogelijkheden biedt.

De overheid doet mee met maatschappelijke initiatieven van haar bewoners (b.v. Boeskoolfit, Boescultuur, Knarrenhof en Kansrijk Berghuizen).

Voor de Oldenzaalse samenleving is het elan, de energie, de dynamiek en de verwondering van kinderen en jongeren van het grootste belang. Daarom blijven we inzetten op talentontwikkeling van elk individu op zijn/haar eigen niveau met voldoende uitdagingen. Dat kan natuurlijk niet zonder de passie van ouders en de wijsheid van grootouders. Zo creëren we kansen voor iedereen om binnen de eigen mogelijkheden een passende plek binnen onze veranderende samenleving te vinden.

Leidraad is daarbij de slogan: "Iedereen doet mee". Iedereen heeft recht op een sociaal veilige woon-, leef-, werk- en leeromgeving om te groeien en te ontwikkelen.

Ontwikkelingsmogelijkheden komen pas volledig tot zijn recht als de basis van sociale veiligheid aanwezig is en gewaarborgd blijft. Daar zijn we met z'n allen, inwoners van Oldenzaal, verantwoordelijk voor.

Als inwoners, van jong tot oud, niet mee kunnen komen in de al veranderende samenleving verdienen ze al in een vroeg stadium preventieve ondersteuning te krijgen om grotere problemen te voorkomen. Daarin is natuurlijk een rol weggelegd voor het sociaal team en het maatschappelijk plein. In de signalering en vroegtijdige preventie is samenwerking met andere organisaties van groot belang. Wij denken daarbij aan peuterspeelzaalwerk, kinderopvang, basisonderwijs, voortgezet onderwijs en de wereld van de zorg. Belangrijk is ook signalering vanuit informele contacten in de vrije tijd. Wij denken daarbij aan de buurt, activiteiten van de welzijnsorganisatie of het bloeiende verenigingsleven in onze mooie stad. Daarbij vinden wij het vanzelfsprekend dat het onderwijs gehuisvest is in een veilige omgeving.

De huisvesting moet passend zijn voor het huidige onderwijs en tegelijkertijd toekomstbestendig.

Prioriteit ligt voor het CDA-Oldenzaal bij het basisonderwijs, gezien de huidige staat van een aantal schoolgebouwen.

Kortom, CDA-Oldenzaal wil:

- **Stimuleren, faciliteren en ondersteunen van maatschappelijke initiatieven!**
De gemeente Oldenzaal participeert, doet mee en bouwt mee aan initiatieven van haar inwoners
- **Sociale veiligheid waarborgen!**
Inwoners van Oldenzaal, professionals, vrijwilligers en buurtbewoners realiseren van een optimale signaleringsfunctie (sociale) onveiligheid binnen woon-, leef-, leer- en werkomgeving.
- **Centrale rol voor sociaal team en maatschappelijk plein!**
Voor preventie en als iemand even niet mee kan komen in de alsmaar sneller veranderende samenleving.
- **Prioriteit bij goede huisvesting basisonderwijs!**
In het basisonderwijs wordt bij kinderen het fundament gelegd voor hun verdere toekomst volwaardig deelnemer aan onze samenleving. Daarbij hoort een optimale leeromgeving.

Meedoen in Oldenzaal

Oldenzalers bepalen gezamenlijk hoe hun buurt of wijk als leefgemeenschap functioneert en wat daar voor nodig is. De gemeente denkt mee in kansen en oplossingen, faciliteert en ondersteunt. Procedures zorgen hierin niet voor belemmeringen!

Samen leven betekent voor ons zorgen voor elkaar, omzien naar elkaar en elkaar aandacht en waardering geven en erbij horen. Vanzelfsprekend biedt je elkaar hulp en ondersteuning waar nodig. Voor meedoen in de samenleving zijn werk en vrijwilligerswerk belangrijke bouwstenen.

Twente noemen we dat ook wel noaberschap.

Goed noaberschap is een missie voor zowel inwoners (familie, buurt) als maatschappelijke organisaties (b.v. Impuls, zorginstellingen, WBO en verenigingsleven), het bedrijfsleven en natuurlijk de gemeente!

Bedrijven spelen een grote rol bij de participatie van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.

Ook het onderwijs heeft een belangrijke signalerende functie. Kinderen die opgroeien in armoede worden vroegtijdig gesignaleerd en in de gelegenheid gesteld mee te doen in onze samenleving o.a. het verenigingsleven.

Het aanbod voor ouderen is afgestemd op de vraag en daagt uit daadwerkelijk mee te blijven doen in onze samenleving. Adequaat vervoer speelt daarbij een belangrijke rol.

Kortom, CDA-Oldenzaal wil:

- **Het belang van noaberschap uitdragen!**
Noaberschap is normaal in Oldenzaal, iedereen draagt hieraan zijn steentje bij.
- **De gemeente denkt in kansen en oplossingen, niet in belemmeringen!**
Procedures zijn kort, duidelijk, transparant en eenvoudig.
- **Tijdige signalering van kinderen in armoede!**
Alle kinderen kunnen in hun vrije tijd deelnemen aan gevarieerde en bij hun passende activiteiten binnen de samenleving. Het onderwijs signaleert actief.
- **Meer verantwoordelijkheid en bevoegdheden geven aan wijkbewoners!**
Wijkbudgetten ophogen om dit te kunnen realiseren. Verantwoordelijkheid voor besteding naar wijkbewoners.
- **Een laagdrempelige regiotaxi!**
Ouderen zijn vaak vinder mobiel. Dat maakt meedoen in onze samenleving niet altijd vanzelfsprekend. Bij een goed mobiliteitsplan hoort een goed functionerende regiotaxi met een klantgerichte benadering. De taxi is op tijd en zorgt voor het juiste vervoermiddel passend bij de klant!

Zorg voor elkaar

Oldenzalers moeten zoveel mogelijk mee kunnen doen in onze samenleving ongeacht geslacht, leeftijd, inkomen en eventuele beperkingen. Een Oldenzaalse samenleving met een goede sociale verbondenheid, inzet van vrijwilligers, mantelzorgers en professionals staat voor het CDA-Oldenzaal centraal. Het CDA-Oldenzaal hecht veel waarde aan een samenleving waarbij we werken volgens het principe één gezin, één plan, één hulpverlener. Oldenzalers die het nodig hebben worden ondersteund op een wijze die bij hen past. Er moet maatwerk worden geleverd.

In een aantal gevallen kan de gemeente dit niet alleen en heeft ze hierbij hulp nodig van de Oldenzaalse maatschappelijke organisaties en sportclubs. Gezamenlijk kan er gezorgd worden voor een gezonde omgeving voor jong en oud en voor mensen met een beperking!

Als CDA-Oldenzaal willen we het mogelijk maken dat mensen zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen, maar wel op een veilige manier. Met WBO Wonen worden gerichte prestatieafspraken over de hoeveelheid en de kwaliteit van het woningaanbod gemaakt. Tevens is de mogelijkheid tot woningaanpassingen onderdeel van de maatschappelijke ondersteuning en moet de blijversregeling, waar CDA-Oldenzaal zich in de afgelopen raadsperiode hard voor heeft gemaakt, gehandhaafd blijven.

Mantelzorgers zijn de zachte kracht in de zorg voor ouderen, mensen met een beperking en chronisch zieken. Wij vinden dat de gemeente Oldenzaal niet kan korten op zorg als er redelijkerwijs geen mantelzorg is om dat op te vangen. Ook de buurtverpleegkundige moet bij het oordeel over de vraag hoeveel zorg iemand nodig heeft, goed kijken naar de draagkracht van de mantelzorger en dit afstemmen met de gemeente.

De gemeente moet creatief meedenken en eraan werken om de mantelzorg te stimuleren. Denk hierbij aan initiatieven en regelingen voor mantelzorgwoningen, activeren van vrijwilligers in de mantelzorg of (stimulerings-)regelingen om “noaberschap” en “buurtzorg” te promoten.

Tenslotte moet de dagopvang en de respijtzorg in de gemeente Oldenzaal op orde zijn zodat mantelzorgers van tijd tot tijd even op adem kunnen komen.

Kortom, CDA-Oldenzaal wil:

- **Oldenzalers die ondersteuning nodig hebben op passende wijze ondersteunen!**
Oldenzalers die het nodig hebben worden ondersteund op een wijze die bij hen past. Er moet maatwerk worden geleverd!
- **Zolang mogelijk thuis blijven wonen!**
Het moet voor elke Oldenzaler mogelijk zijn om zo lang mogelijk thuis te kunnen blijven wonen, maar wel op een veilige manier. Indien thuis wonen niet meer mogelijk is moet er gezocht worden naar een passende oplossing. Ook hier moet maatwerk geleverd worden.
- **Zorg voor onze mantelzorgers!**
Mantelzorgers moeten de mogelijkheid krijgen om van tijd tot tijd even op adem te kunnen komen.

Aandacht voor ouderen

De groep ouderen in Oldenzaal is de afgelopen jaren als gevolg van de vergrijzing steeds groter geworden. Ook in de komende jaren zet deze groei naar verwachting verder door. CDA-Oldenzaal is trots op deze groep inwoners! Mede dankzij hen hebben wij een fraaie stad met een goed economisch klimaat en mede dankzij hun inzet, toen en nu, hebben we nog steeds een sterk en actief verenigingsleven. Dit willen we graag zo houden!

Het CDA-Oldenzaal richt zich met het woonbeleid op de beschikbaarheid van betaalbare, kwalitatief goede en aangepaste woningen en nabije (zorg)voorzieningen voor ouderen voor in de wijken, maar zeker ook op nieuwe woonconcepten zoals de Knarrenhof. Voor ouderen in Oldenzaal moet het mogelijk zijn om zo lang mogelijk zelfstandig te blijven wonen in hun eigen woning. De blijversregeling, waar CDA-Oldenzaal zich in de afgelopen raadsperiode hard voor heeft gemaakt, moet daarom gehandhaafd blijven en waar nodig verder doorontwikkeld worden.

Maar aandacht voor ouderen gaat echter veel verder dan alleen wonen en zorg. CDA-Oldenzaal wil graag dat oudere mensen actief en vitaal blijven en betrokken blijven in de maatschappij. Impuls is op dit moment met haar aanbod van activiteiten en cursussen een mooi voorbeeld van deze beweging.

CDA-Oldenzaal ziet in haar stad graag ontmoetingsplaatsen ingericht in de wijken voor jong en oud, gecombineerd met voorzieningen voor sport en beweging, zorg of als centrum voor activiteiten. Het CDA-Oldenzaal wil graag dat de gemeente daarnaast activiteiten aanjaagt die er opgericht zijn om ouderen (samen) te laten genieten. Ons streven is eenzaamheid onder ouderen hierdoor tot een minimum te beperken.

Randvoorwaarde van succes voor een vitale lokale samenleving voor ouderen is mobiliteit. CDA-Oldenzaal staat voor een veilige infrastructuur en comfort-routes in gebieden waar veel ouderen wonen. Een voorbeeld hiervan is het gebied rondom de Walgaarden en De Zonnestraal. Denk daarbij aan een veilige en goede bereikbaarheid middels rolstoelvriendelijke trottoirs, veilige oversteekplaatsen, inzet van extra strooibeurten in de winter naar supermarkten, zorgfaciliteiten en wijkcentra.

Bij alle initiatieven rondom ouderen is de samenwerking met en tussen ouderenbonden, WBO-wonen, zorginstellingen en verenigingen van essentieel belang voor succes. CDA-Oldenzaal heeft daarbij ook zeker oog voor een groter wordende groep ouderen die kwetsbaar zijn en vaak nog zelfstandig wonen, maar wel behoefte hebben aan specifieke hulp of informatie.

CDA-Oldenzaal wil deze groep ondersteunen met de juiste voorlichting, zoveel mogelijk zorg-op-maat en specifieke zelfzorgregelingen zodat zij goed voorbereid en op de hoogte zijn van de mogelijkheden die de gemeente biedt, al dan niet om zo lang mogelijk te genieten van hun oude dag in hun vertrouwde omgeving!

Kortom, CDA-Oldenzaal wil:

- **Hoge kwaliteit van woongenot voor ouderen in Oldenzaal!**
Nabijheid van voorzieningen en zorg, waarbij wij nieuwe initiatieven op woongebied promoten.
- **Jong en oud ontmoeten elkaar in de wijk!**
Realiseren en stimuleren van ontmoetingscentra in de wijken waar jong en oud bij elkaar komen om actief bezig te zijn.
- **Veilige en goede bereikbaarheid van faciliteiten voor ouderen!**
Inzet op mobiliteit met het inrichten van “comfort-routes”!

Binnenstad in ontwikkeling

De binnenstad van Oldenzaal zou een aantrekkingskracht moeten zijn voor de omliggende regio in zowel Noord-Oost Twente als grensoverschrijdend Duitsland, waarbij met trots het Hanzestad karakter wordt uitgedragen, voor zowel jong als oud. Een binnenstad met een gezellige kern van authentieke winkels waarbij makkelijk rondgelopen kan worden door de sprekende winkelstraten, gezellige pleinen en bloeiende stadstuinen.

Op korte termijn wordt ingezet op start van de sloop van een deel van winkelcentrum In den Vijfhoek, te weten Poot Deurningerstraat, en wordt de verbinding gelegd met het "oude Postkantoor". Er wordt vaart gemaakt met de stadstuinen en leegstand wordt terug gedrongen. Aanpassing in een flexibele visie detailhandel lijkt wat ons betreft daar een juiste eerste stap. Vierkante meters winkeloppervlak worden niet toegevoegd en daar waar nodig zelfs terug gedrongen. De detailhandel wordt zoveel mogelijk teruggebracht naar het kernwinkelgebied, waarbij verbinding wordt gezocht tussen ondernemers, maatschappelijke organisaties, andere betrokkenen en de gemeente.

Op langer termijn wordt het historische stratenplan in Oldenzaal hersteld en toegewerkt naar volledige sloop van In den Vijfhoek. Wat het CDA betreft wordt er jaarlijks gespaard om dit soort grote uitgaven in de toekomst mogelijk te kunnen maken. Oldenzaal houdt voldoende parkeergelegenheid in haar binnenstad.

Blijvende aandacht is er voor de promotie van onze binnenstad. Het afstemmen van georganiseerde evenementen die onze binnenstad op de kaart zetten worden op elkaar afgestemd door nauwere samenwerking, waarbij de gemeente een coördinerende rol op zicht neemt.

Kortom, CDA-Oldenzaal wil:

- **Sloop van den Vijfhoek!**
  - Op korte termijn de Poot Deurningerstraat
  - Op lange termijn algehele sloop
- **Duidelijke bewegwijzering in en om de binnenstad!**
Ook gasten moeten zich thuis voelen in onze stad. De eerste kennismaking met de stad is naar de binnenstad toe. De bewegwijzering in de juiste richting naar parkeergelegenheden wordt daarbij als zeer prettig ervaren. Bewegwijzering in onze binnenstad zorgt ervoor dat de bezoeker kan vinden wat hij of zij zoekt.
- **Leegstand in kernwinkelgebied tegengaan!**
Aantal vierkante meters winkeloppervlakte worden niet langer toegevoegd, maar daar waar mogelijk zelfs terug gedrongen. Ondernemers detailhandel stimuleren om richting winkelkerengebied te trekken. Oldenzaal wordt gepromoot als Hanzestad, waarbij de gemeente als ondersteuning optreedt.
- **Evenementen coördinator!**
Evenementen zouden in principe niet gelijktijdig met elkaar moeten plaatsvinden, mits ze elkaar versterken. Soms zijn aanvragers niet op de hoogte van andere gelijktijdige evenementen. De gemeente heeft daarvoor een evenement coördinator.

Historie, cultuur & ontspanning

Oldenzaal mag trots zijn op haar rijke identiteit op het gebied van sport, cultuur en recreatie/ontspanning. Sport is van oudsher een belangrijk element in de Oldenzaalse samenleving. Sportverenigingen zijn daarin de smeerolie. Ze spelen een steeds belangrijker rol in de sociaal-maatschappelijke infrastructuur, waarbij aandacht is voor de maatschappelijke signaleringsfunctie. Het CDA streeft naar een verdergaande samenwerking tussen de maatschappelijke organisaties.

Oldenzaal moet aantrekkelijk blijven voor zowel mensen uit Oldenzaal als daarbuiten. De historische binnenstad, de aanwezigheid van het Stadstheater en het hulsbeek bieden een onderscheidende factor aan onze stad die zorgen voor evenementen met regionale of zelfs bovenregionale uitstraling. Het jaarlijks terugkerende carnavalsfeest dat het grootst is boven de rivieren in onze mooie stad dient zoveel mogelijk te worden ondersteund.

Kunst- en cultuurbeleid is meer dan alleen subsidiebeleid. Cultureel ondernemerschap, samenwerking tussen culturele instellingen onderling en samenwerking tussen culturele instellingen en bedrijfsleven zijn belangrijk. Daarin speelt ook de gemeentelijke overheid haar rol, echter niet bepalend en niet als enige financier.

Kortom, CDA-Oldenzaal wil:

- **Sport, welzijn en cultuur ondersteunen!**
Oldenzaal is trots op haar identiteit. Dit moet voortduren. Ondersteuning vanuit de gemeente gaat verder dan de financier, als stimulator en ondersteuner heeft zij een grote rol
- **Signaleringsfunctie binnen maatschappelijke organisaties**
Er valt nog veel winst te behalen in een verregaande samenwerking tussen maatschappelijke instellingen en organisaties. Veel tijd wordt er doorgebracht bij de verschillende instellingen en organisaties. Zij kunnen samen werken en optreden als signaleerder.
- **De historische binnenstad promoten!**
Hanzestad Oldenzaal kent veel (on)bekende historie. We zijn trots op onze geschiedenis en mogen dat ook uitdragen.
- **Cultuur stimuleren als economische impuls voor Oldenzaal!**
De diversiteit aan cultuur in onze stad is veel onbekend. Voor zowel jong als oud zijn er veel vertier mogelijkheden.
- **Gebruik maken van de diversiteit van het hulsbeek!**
Het recreatiegebied inzetten voor meer dan alleen zwemmen in de zomer. Sportevenementen kunnen hier goed plaatsvinden. Daarnaast is het een geschikte locatie voor grote evenementen door de locatie, ruimte en voldoende parkeergelegenheid.

Economie & Werk

Het zorgdragen voor voldoende werkgelegenheid is van groot belang. Oldenzaal dankt haar aantrekkelijke vestigingsklimaat voor een groot deel aan de goede bereikbaarheid via de A1. Transport, distributie en foodprocessing zijn sectoren waarin Oldenzaal sterk is. Om dit te kunnen behouden en uit te breiden pleit het CDA-Oldenzaal voor verbreding van de A1 en de aanleg van een fietssnelweg F35.

Om ten volle te kunnen profiteren van de aantrekkende economie wil het CDA-Oldenzaal bekijken hoe de bestaande bedrijventerreinen up-to-date kunnen worden gehouden, dat Jufferbeek-Zuid verder wordt uitgegeven en dat Jufferbeek-Noord tot ontwikkeling komt. Op Jufferbeek-Noord moet behalve voor bedrijven ook ruimte zijn voor andersoortige voorzieningen, die afgestemd zijn op de behoefte van Oldenzaal. Het beoogde bedrijventerreinen De Elsmors hoeft op korte termijn niet verder te worden ontwikkeld, maar Hanzepoort-West wel indien blijkt dat de bestaande bedrijven behoefte hebben aan uitbreiding. De ontwikkelingen op het luchthaventerrein bieden ook kansen in het kader van werkgelegenheid voor Oldenzaal, waarbij wel doorlopende aandacht moet zijn voor een leefbare en veilige woonomgeving met name in en rond de wijk Zuid-Berghuizen. Voor wat betreft het doorgaande goederenvervoer blijven we erop toezien dat dit vervoer de leefbaarheid en veiligheid in de stad niet verder aantast. Oldenzaal werkt daarnaast volop mee om de nieuwe agenda voor Twente verder vorm te laten krijgen.

Oldenzaal moet een ondernemersvriendelijke gemeente zijn, waarbij de dienstverlening aan het bedrijfsleven optimaal is. Het CDA-Oldenzaal zet in op continuering van de bedrijfscontactpersoon bij de gemeente.

Werkgevers in Oldenzaal dienen gestimuleerd te worden om zorg te dragen voor het in dienst nemen van jongeren, ouderen en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De gemeente kan dat ook in regionaal verband bevorderen. Er dient constant overleg gevoerd te worden met het onderwijs om een mogelijke mis-match tussen onderwijs en bedrijfsleven tegen te gaan. Kinderen moeten vroeg kennis maken met de praktijk om een weloverwogen keuze te maken.

Kortom, CDA-Oldenzaal wil:

- **Verbreding A1 en fietssnelweg F35!**
Oldenzaal moet goed bereikbaar zijn en blijven! Daarom een blijvende aandacht voor de bereikbaarheid van Oldenzaal per weg, openbaar vervoer en fiets.
- **Uitbreiding van de bedrijventerreinen mogelijk maken!**
Jufferbeek-Noord en Hanzepoort-West ontwikkelen.
- **Toegankelijke en bereikbare arbeidsmarkt voor jongeren en ouderen!**
Samenwerking met het bedrijfsleven om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt toegang te bieden tot de arbeidsmarkt. Samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven stimuleren om een mogelijke mismatch te voorkomen.
- **Optimalisering van dienstverlening aan het bedrijfsleven!**
Continuering van de bedrijfscontactpersoon en de accountmanager binnenstad.

Energie & Duurzaamheid

Om de dreigende klimaatverandering tegen te gaan zal iedereen in de samenleving meer, dan dat we tot nu toe hebben gedaan, moeten bijdragen om de omschakeling te maken naar hernieuwbare en duurzame energie. De doelstellingen van vermindering van de CO₂-uitstoot zullen anders niet worden gehaald. Het CDA-Oldenzaal vindt dat de gemeente daarin een voortrekkersrol moet spelen door enerzijds energie te besparen en anderzijds alternatieve energiebronnen toegankelijk te maken voor de inwoners en bedrijven in Oldenzaal.

Voor het aanwenden van alternatieve energiebronnen zijn zon, wind en bodem van belang. Ook biomassa kan een rol spelen bij de energielevering, maar dat mag geen negatieve invloed hebben op de voedselketen. Het CDA-Oldenzaal wil stimuleren dat de aanwezige daken en dan met name ook bij bedrijven in Oldenzaal zo veel mogelijk gebruikt worden voor de aanleg van zonnepanelen. Aanvullend zal ook windenergie moeten worden bevorderd, waarbij echter duidelijk is dat het relatief kleine grondgebied van Oldenzaal zich niet leent voor de plaatsing van hoge windmolens. In dit kader zal moeten worden samengewerkt met de gemeenten in Noordoost Twente. Het gebruik van energie uit de bodem is alleen wenselijk als vooraf duidelijk is dat de veiligheid en milieuaspecten ook in de toekomst geborgd zijn.

De gemeente Oldenzaal zal op eigen grondgebied het aanwenden van alternatieve energiebronnen zoveel mogelijk moeten bevorderen. En zal uit oogpunt van efficiëntie en effectiviteit in dit kader slimme samenwerkingsvormen met andere overheden, bedrijfsleven en instanties aangaan.

Ook zal de gemeente Oldenzaal zich moeten inzetten om de Oldenzalers meer te informeren over het verminderen van energieverbruik en het gebruik van alternatieve energiebronnen. Bij nieuwbouw zal energie neutrale bouw met klem onder de aandacht worden gebracht middels een goede informatievoorziening en beloningsvormen. Het CDA-Oldenzaal is hierbij voor continuering van de Groene leges.

Kortom, CDA-Oldenzaal wil:

- **Hernieuwbare en duurzame energie toegankelijk maken!**
Alternatieve energiebronnen inzetten. De daken van woningen en bedrijven zullen optimaal gebruikt moeten worden voor de aanleg van zonnepanelen.
- **Energiebesparing stimuleren!**
Oldenzalers moeten gestimuleerd worden om energiebesparende maatregelen te nemen
- **Energie neutrale nieuwbouw!**
Bij nieuwe woningen worden geen gasleidingen aangelegd voor fossiele brandstoffen en is veel aandacht voor energieneutraliteit.
- **Samenwerking in Noordoost Twente verband betreffende het bereiken van klimaatdoelen!**
Gezamenlijk inzetten op een duurzame energievoorziening door energiebesparing en de opwekking van duurzame energie.

Financiën

Oldenzaal kent goede voorzieningen en dat vinden we met z'n allen belangrijk. Het in stand houden hiervan brengt de nodige kosten met zich mee. Als er keuzes gemaakt moeten worden, dan is een goede afweging van kosten ten opzichte van de maatschappelijke waarde van belang.

De gemeente Oldenzaal zal gebruik moeten blijven maken van de verschillende subsidiemogelijkheden die door Europa, het Rijk of de Provincie ter beschikking worden gesteld. Anticiperen hierop is essentieel en vraagt een bepaalde flexibiliteit. Het gemeentelijke huishoudboekje moet op orde zijn. Het streven naar een goed, degelijk en bovenal solide financieel beleid is essentieel om oplopende schulden te voorkomen en beter af te zijn op de langere termijn. Investerings moeten dus goed worden afgewogen en in balans zijn. Het CDA-Oldenzaal is een partij die er niet voor wegloopt hierin moeilijke keuzes te maken. Keuzes die niet altijd de populariteitsprijs verdienen. De gemeente Oldenzaal stelt zich op als een transparante, betrouwbare en vooral een klantgerichte overheid. De organisatie dient kritisch te blijven naar zichzelf. Een juiste samenwerking in de regio of zelfs grensoverschrijdend kan leiden tot een effectievere en efficiëntere organisatie met instandhouding van de lokale eigenheid.

De ruil- en deeleconomie groeit. Cofinanciering is erg in opkomst. Maatschappelijke initiatieven worden gesteund en geven ontwikkelingen de ruimte. Experimenteren met nieuwe democratievormen moet wat ons betreft mogelijk zijn. Tot slot staat het CDA voor eerlijke belastingen en eerlijke lasten voor de Oldenzalers.

Kortom, CDA-Oldenzaal wil:

- **Degelijk en solide financieel beleid!**
Om stappen en ontwikkelingen kunnen doormaken met onze stad, moet het huishoudboekje in orde zijn. Uitgaven en inkomsten zijn in balans.
- **Transparante en een betrouwbare overheid!**
De wereld is in beweging. Er verandert veel en snel. Juiste samenwerking in de regio is van groot belang, waarbij de gemeentelijke organisatie kritisch naar zichzelf moet kijken.
- **Samenwerkingsverbanden actief opzoeken!**
Een flexibiliteit is nodig. We zijn geen eiland maar zijn onderdeel van een omgeving. Samen moeten we zorgen voor een aantrekkelijke regio, die graag wordt bezocht. Dat is een onderdeel van de economische impuls aan onze stad.
- **Maatschappelijke initiatieven steunen en nieuwe democratievormen opzoeken!**
Verbinding treedt op, waarbij de inwoners het heft in eigen hand nemen. Opkomen voor belangen in hun buurt. Deze maatschappelijke initiatieven moeten worden toegejuicht, waarbij hindernissen worden weggenomen.

Samenwerken in de regio

Gemeenten krijgen steeds meer taken te vervullen. Soms kan een gemeente die niet alleen aan, bijvoorbeeld omdat het complexe zaken zijn (jeugdzorg) of omdat gemeentegrenzen overschrijden (agenda van Twente). Dat betekent dat samenwerking met andere organisaties niet alleen onvermijdelijk en noodzakelijk is, maar een nadrukkelijke meerwaarde heeft. De dienstverlening aan de inwoners staat hierbij centraal. Het CDA-Oldenzaal is voorstander van samenwerkingsverbanden, zoals met de 14 Twentse gemeenten in de agenda van Twente, indien de democratische legitimiteit voldoende gewaarborgd is. Tevens moet Oldenzaal blijven samenwerken in Netwerkstad en Noordoost Twente. In de verschillende samenwerkingsverbanden vervult Oldenzaal een scharnierfunctie en is daarin de smeerolie.

Kortom, CDA-Oldenzaal wil:

- **Een spil zijn in regionale samenwerking!**
Gezamenlijk kan er meer bereikt worden.
- **Samenwerking actief opzoeken!**
Uitwisseling van mensen en kennis om expertise binnen te halen of aan anderen te leveren, is onderdeel van deze samenwerking.

Het CDA-Oldenzaal in Noordoost Twente

Het CDA heeft een sterke plaatselijke vertegenwoordiging en goede contacten en verbindingen met de provinciale en landelijke politiek. Dat maakt het CDA bij uitstek geschikt om samen met onze noaber-gemeenten problemen en uitdagingen op te pakken. Dat doen de afdelingen in Noordoost Twente (Dinkelland, Losser, Oldenzaal en Tubbergen) dus ook. Onze gemeenten hebben qua identiteit, cultuur, vraagstukken en belangen veel overeenkomsten. En sommige zaken vragen een aanpak die de gemeentegrenzen overstijgt. Dan kun je maar beter samen optrekken met je noabers voor een leefbaar en vitaal Noordoost Twente. Dat doet het CDA: samen sta je sterk.

Het CDA juicht ideeën en initiatieven -het burgerinitiatief- van mensen toe. Dat draagt bij aan een veilige, betrokken en aantrekkelijke gemeente. Wij noemen dit 'Nieuw Noaberschap'. Samen verantwoordelijkheid nemen voor je eigen leefomgeving. Daar draait het om in de wijk. Schoon en veilig is de norm.

Het CDA wil dat inwoners, verenigingen, stichtingen, ondernemers en maatschappelijke organisaties samen zorgen voor een leefbare gemeente. Daarbij staat de gemeente naast de mensen. Wij willen een samenleving waarin mensen samen hun leven bepalen. Iedereen heeft een taak; via werk, vrijwilligerswerk of studie. Iedereen die kan, doet mee.

Het CDA Noordoost Twente zet in op een duurzame energievoorziening door energiebesparing en de opwekking van duurzame energie. Wij verwelkomen lokale initiatieven voor duurzame energie. Omwonenden moeten daar wel zelf profijt van hebben, bijvoorbeeld door een lagere energierekening of een investering in de eigen gemeenschap. Huizen worden op een duurzame wijze verwarmd. Wij willen duurzame energie, passend in het landschap.

Samen met het waterschap willen we onderzoeken of er energie uit oppervlaktewater kan worden gewonnen. Door klimaatverandering wordt de neerslag in de zomer heftiger en komen langere periodes van droogte voor. Het CDA wil bij de inrichting van wijken, bedrijventerreinen en het landelijk gebied hier rekening mee houden.

Voor een gezonde economische ontwikkeling is een goede bereikbaarheid van de regio essentieel. Het CDA Noordoost Twente wil zich inzetten voor de verbreding van de A1. Daarnaast moet het station van Oldenzaal een belangrijke schakel vormen in het netwerk van het openbaar vervoer met snellere verbindingen naar steden buiten Noordoost Twente en de randstad. Voor blijvende bevordering van de werkgelegenheid werken de vier Noordoost Twentse gemeenten nauw samen. De planning en realisatie van bedrijventerreinen stemmen we met elkaar af om voor de regio een optimaal en aantrekkelijk vestigingsklimaat voor ondernemers en investeerders te realiseren. Een goede bereikbaarheid komt ook ten goede aan het bevorderen van de toeristische sector in ons mooie Noordoost Twente.

Agrariërs zijn meer dan ondernemers. In eerste instantie zijn ze onmisbaar voor de voedselproductie ten behoeve van Nederland en zelfs ver daarbuiten. Zij zijn echter ook de beheerders van ons landschap en een belangrijke schakel in het natuurbeheer. Daarmee wordt o.a. de toeristische aantrekkelijkheid van Noordoost Twente bevorderd. Dat gebeurt in toenemende mate op een duurzame wijze. Het is van groot belang om bij alle maatregelen van overheidswege rekening te houden met het ondernemerschap in het buitengebied. Niet alleen van de agrariërs, maar ook van ondernemers in de breedste zin van het woord: wij moeten inspelen op een nieuwe bedrijvigheid in het buitengebied.